

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Ing. Viery Horčicové a soudců Mgr. Martina Lachmanna a JUDr. Jaromíra Klepše v právní věci

žalobkyně: **Ing. Bc. N. T.**
bytem T. 1912/11, P. 2

proti

žalovanému: **Úřad práce České republiky – krajská pobočka pro hlavní město Prahu**
sídlem Domažlická 1139/11, Praha 3

o žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného v řízení o žádosti žalobkyně o dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení podané dne 3. 8. 2015

takto:

- I. Žalovanému **se ukládá** povinnost vydat do 10 dnů od právní moci tohoto rozsudku rozhodnutí o žádosti žalobkyně o dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení podané dne 3. 8. 2015.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

Odůvodnění:

I. Předmět řízení a vymezení sporu

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhala ochrany proti nečinnosti žalovaného, jež měla dle žalobních tvrzení spočívat v tom, že žalovaný v zákonné lhůtě nevydal rozhodnutí o žádosti žalobkyně o dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení podané dne 3. 8. 2015 (dále též „Žádost“).
2. Žalobkyně se domáhá vydání rozsudku, kterým by soud žalovanému uložil vydat rozhodnutí v řízení o Žádosti.

II. Žaloba

3. Žalobkyně v podané žalobě popsala okolnosti týkající se podání Žádosti, přičemž rovněž poukázala na předchozí pokus o její podání již dne 15. 7. 2015. Namítala, že žalovaný jedná „nedůvěryhodně, liknavě a svévolně“ a je „podezřele nečinný“, když po více než 190 dnů nevydal ve věci Žádosti žalobkyně rozhodnutí, přičemž „neprovedl zjištění sociální a majetkové situace žalobkyně ani neprovedl důkazy, jež žalobkyně předkládala na svou obranu“.
4. Žalobkyně v podané žalobě mj. poukázala na to, že podáním adresovaným Ministerstvu práce a sociálních věcí ze dne 8. 10. 2015 bezvýsledně vyčerpala prostředky na ochranu proti nečinnosti.
5. Na stranách 3 – 12 podané žaloby potom žalobkyně poukazovala na „znehlednění, porušení práva na dvojinstanční správní řízení“ (část III. žaloby), podrobněji popisovala skutkový stav věci (část IV. žaloby) a namítala „nedůvěryhodnost nepřiznání dávky ze státního rozpočtu, ze kterého je přiznán plat organizačním složkám MPSV ČR“ (část V. žaloby).
6. Žalobkyně se dále v předmětné věci vyjádřila svými podáním ze dne 16. 5. 2019, v němž soudu sdělila, že trvá na podané žalobě, a v podání ze dne 9. 7. 2019, ve kterém reagovala na obsah vyjádření žalovaného.

III. Vyjádření žalovaného

7. Žalovaný ve svém vyjádření k žalobě ze dne 24. 6. 2019 uvedl, že dne 3. 8. 2015 žalobkyně podala v podatelně formulář žádosti o dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení s nárokem od 15. 7. 2015. Dne 26. 8. 2015 byla žalobkyně podle žalovaného vyzvána, aby se osobně dostavila k doplnění Žádosti a doložila chybějící doklady k Žádosti. Dle žalovaného přitom v případě Žádosti „chybělo všechno – nájemní smlouvy, evidenční list nebo rozpis nájmu, formulář dokladu o výši čtvrtletního příjmu, formulář doklad o výši nákladů na bydlení, doklady o zaplacených úhradách“, přičemž „přílohou výzvy byly i chybějící formuláře“. Žalovaný doplnil, že výzva byla žalobkyni doručena dne 15. 9. 2015, žalobkyně ji však neuposlechla, nedostavila se a požadované doklady nedoložila.
8. Žalovaný dále poukázal na to, že pracovnice, která „žádost zpracovávala, bohužel, po uplynutí lhůty k doložení, nedala žádost k zamítnutí“. Podle žalovaného teprve „při kontrole přerušených, resp. nedokončených žádostí našeho pracoviště, v lednu 2018, bylo dne 4. 1. 2018 vydáno rozhodnutí o nepřiznání dávky z důvodu nedoložení nájemní smlouvy k bytu“. Žalovaný přitom konstatoval, že „toto rozhodnutí a doklad o doručení rozhodnutí, ještě nejsou digitalizovány a bohužel jsme je doposud v dokladech určených k digitalizaci nenalezli“.

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

9. V podání ze dne 19. 7. 2019 pak žalovaný k výzvě soudu opětovně potvrdil, že se doklady o vypravení a doručení předmětného rozhodnutí nepodařilo dohledat.

IV. Posouzení věci Městským soudem v Praze

10. Městský soud v Praze posoudil předmětnou žalobu jako žalobu na ochranu proti nečinnosti žalovaného podle části třetí druhého dílu hlavy druhé s. ř. s. Městský soud v Praze ověřil, že žaloba byla podána včas a osobou k tomu oprávněnou a splňuje všechny formální náležitosti na ni kladené. O podané žalobě soud rozhodl podle § 51 odst. 1 s. ř. s. bez nařízení jednání, neboť účastníci řízení s rozhodnutím ve věci bez jednání souhlasili (jejich souhlas byl v souladu s § 51 odst. 1 větou druhou s. ř. s. presumován). Soud přitom nenařídil jednání ani k provedení důkazů předložených žalobkyní, neboť o skutečnostech rozhodných pro posouzení věci nebylo mezi účastníky z dále vyložených důvodů sporu.
11. Soud podotýká, že přestože žalobkyně v záhlaví žaloby formálně označila jako žalovaného Ministerstvo práce a sociálních věcí, je z obsahu jejích procesních podání zjevné, že fakticky brojila proti tvrzené nečinnosti Úřadu práce České republiky – krajské pobočky pro hlavní město Prahu, coby orgánu, který je povinen o její žádosti o přiznání dávky rozhodnout. Žalobkyně v tomto směru v podané žalobě (str. 3 první odstavec) jednoznačně uvedla, že se domáhá ochrany proti nečinnosti Úřadu práce ČR, soud proto nepochyboval o tom, že žalobkyně se podanou žalobou domáhá ochrany proti nečinnosti žalovaného s tím, že je to právě žalovaný, kdo je dle žalobkyně povinen vydat rozhodnutí o její Žádosti. Proto soud za této situace pro nadbytečnost nepřistoupil ani k vydání usnesení, kterým by žalobkyni vyzýval k úpravě žaloby, když z podané žaloby bylo v souladu s dříve uvedeným zjevné, který správní orgán je dle přesvědčení žalobkyně nečinný, jaký orgán je tedy dle žalobkyně žalovaným správním orgánem dle § 79 odst. 2 s. ř. s. a jakému orgánu by měl soud dle žalobního petitu uložit povinnost vydat v řízení o Žádosti žalobkyně rozhodnutí.
12. Soud dále v rámci zkoumání podmínek řízení ověřil, že žalobkyně podáním ze dne 30. 9. 2015, označeným jako „Urgence vyřízení žádosti k nadřízenému správnímu orgánu dle § 80 SpŘ“, a podáním ze dne 8. 10. 2015, označeným jako „Předžalobní výzva“, adresovaným mj. Ministerstvu práce a sociálních věcí, poukazovala na nečinnost žalovaného mj. i v tomto řízení. Z materiálního pohledu tak uvedenými podáními učinila žádost o opatření proti nečinnosti podle § 80 odst. 3 správního řádu a splnila tak podmínku přípustnosti žaloby proti nečinnosti. Soud přitom podotýká, že Ministerstvo práce a sociálních věcí přípisem ze dne 19. 10. 2015, čj. 2015/59075-91/1, informovalo žalobkyni o tom, že v návaznosti na její podání ze dne 30. 9. 2015 a ze dne 8. 10. 2015 neshledalo důvody pro učinění opatření proti nečinnosti.
13. Městský soud v Praze tedy přistoupil k věcnému posouzení žalobní argumentace, přičemž v souladu s § 81 odst. 1 s. ř. s. vycházel ze skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí.
14. Soud připomíná, že podle § 79 odst. 1 s. ř. s. „*ten, kdo bezvýsledně vyčerpал prostředky, které procesní předpis platný pro řízení u správního orgánu stanoví k jeho ochraně proti nečinnosti správního orgánu, může se žalobou domáhat, aby soud uložil správnímu orgánu povinnost vydat rozhodnutí ve věci samé nebo osvědčení. To neplatí, spojuje-li zvláštní zákon s nečinností správního orgánu fikci, že bylo vydáno rozhodnutí o určitém obsahu nebo jiný právní důsledek.*“ Podle odst. 2 téhož ustanovení je žalovaným „*správní orgán, který podle žalobního tvrzení má povinnost vydat rozhodnutí nebo osvědčení.*“

15. Soud zdůrazňuje, že mezi účastníky řízení není v nyní posuzované věci sporu o tom, že žalobkyně podala dne 3. 8. 2015 žádost o dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení, datovanou dnem 29. 7. 2015, a zákonem předvídaným způsobem tak iniciovala řízení, v němž byl žalovaný povinen o její žádosti rozhodnout. Toto řízení bylo u žalovaného vedeno pod sp. zn. 69078-15/AB.
16. Mezi účastníky není dále sporným, že žalovaný výzvou ze dne 26. 8. 2015, čj. 1526835/15/AB, vypravenou dne 1. 9. 2015, vyzval žalobkyni s odkazem na § 61 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon č. 117/1995 Sb.**“), aby se žalobkyně do 8 dnů ode dne doručení dostavila na příslušné kontaktní pracoviště žalovaného a doložila k podané Žádosti ve výzvě specifikované doklady. Současně byla žalobkyně poučena o tom, že pokud žalovaným uloženou povinnost nesplní, může jí být výplata dávky nepřiznána. Výzva byla žalobkyni doručena dne 14. 9. 2015, když konec úložní doby připadal na sobotu dne 12. 9., avšak se zřetelem k závěrům vyplývajícím z ustálené rozhodovací praxe správních soudů pro případ doručení fikcí uplynutím úložní doby při doručování prostřednictvím doručovatele poštovních služeb (srov. např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, čj. 9 As 55/2009 - 45, či ze dne 3. 2. 2010, čj. 1 As 78/2009 - 76), je třeba účinky doručení spojit s nejbližším následujícím pracovním dnem, tedy s pondělím 14. 9. 2015 (nikoli tedy dnem 15. 9. 2015, jak se domnívá žalovaný).
17. Mezi účastníky pak se zřetelem k obsahu jejich podání není sporu ani o tom, že se žalobkyně v takto stanovené lhůtě k žalovanému nedostavila a požadované doklady nedoložila. Z podání účastníků ani z podkladů předložených žalovaným pak nevyplývá ani to, že by žalobkyně požadované doklady žalovanému předložila v reakci na uvedenou výzvu jinou formou.
18. Soud připomíná, že podle § 61 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb. platí, že *„byl-li příjemce dávky vyzván příslušným orgánem státní sociální podpory, aby osvědčil skutečnosti rozhodné pro nárok na dávku, její výši nebo výplatu, je povinen této výzvě vyhovět, a to ve lhůtě do osmi dnů ode dne doručení výzvy, neurčil-li orgán státní sociální podpory delší lhůtu; neučiní-li tak v určené lhůtě, může být výplata dávky zastavena, dávka může být odejmuta nebo nepřiznána, jestliže příjemce byl ve výzvě na tento následek prokazatelně upozorněn“*.
19. Jak bylo uvedeno výše, žalovaný v rámci své procesní obrany ve vyjádření k podané žalobě poukázal na to, že pracovnice, která *„žádost zpracovávala, bohužel, po uplynutí lhůty k doložení, nedala žádost k zamítnutí“*. Podle žalovaného teprve *„při kontrole přerušených, resp. nedokončených žádostí našeho pracoviště, v lednu 2018, bylo dne 4. 1. 2018 vydáno rozhodnutí o nepřiznání dávky z důvodu nedoložení nájemní smlouvy k bytu“*.
20. Jinak řečeno, žalovaný ve svém vyjádření k žalobě konstatoval, že v důsledku opomenutí oprávněné úřední osoby nebylo po marném uplynutí lhůty, v níž bylo žalobkyni v souladu s § 61 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb. uloženo doplnit podanou Žádost o konkrétně identifikované chybějící doklady, vydáno rozhodnutí o zamítnutí Žádosti. Dle žalovaného pak bylo teprve v lednu roku 2018 v rámci interní kontroly zjištěno, že o Žádosti nebylo stále rozhodnuto, a dne 4. 1. 2018 proto bylo vydáno rozhodnutí o zamítnutí Žádosti z důvodu nedoložení nájemní smlouvy k bytu.
21. Žalovaný tedy v tomto řízení nečinil sporným, že byl v uvedené věci nečinný, když v řízení o Žádosti nevydal meritorní rozhodnutí ani více než dva roky poté, co ve věci učinil poslední úkon, resp. poté, co žalobkyně vzdor výzvě a přes náležité poučení splňující

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.

požadavky ustanovení § 61 odst. 2 zákona č. 117/1995 Sb. nedoplnila žalovaným specifikované podklady, a k vydání rozhodnutí přistoupil teprve poté, co v rámci interní kontroly neskončených věcí zjistil, že v důsledku opomenutí oprávněné úřední osoby nebylo rozhodnutí vydáno.

22. Soud tak i se zřetelem k obsahu vyjádření žalovaného nepochyboval o tom, že žalovaný byl v uvedené věci nečinný. Soud za této procesní situace nebyl povinen z vlastní iniciativy vyzývat žalovaného k dalším tvrzením či dokonce vyhledávat a provádět další důkazy, pokud dospěl k závěru, že provedené důkazy dostatečně prokazují tvrzení žalobkyně. Správní soudy v tomto směru ustáleně judikují, že „pokud účastník nenavrhuje k prokázání svých tvrzení žádné důkazy, případně ani skutková tvrzení protistrany nerozporuje, vystavuje se tak riziku neúspěchu ve věci.

Není jisté povinností žalovaného vyjadřovat se k žalobě a účastnit se ústního jednání. Svou pasivitou v řízení před krajským soudem, zejména v situaci, kdy nejde o přezkum standardního správního rozhodnutí, jež by obsahovalo odůvodnění s obsírně vylíčeným skutkovým stavem a důvody, vedoucími k výroku rozhodnutí, však usnadňuje pozici žalobci a činí pravděpodobnější možnost, že žalobě soud vyhoví“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 6. 2018, čj. 1 Azs 26/2018 - 37, jehož závěry lze přiměřeně aplikovat i v nyní řešeném případě).

23. Platí přitom, že i pokud by snad činil žalovaný uvedenou otázku spornou (jak tomu ovšem v posuzované věci nebylo), je z výše rekapitulovaného obsahu vyjádření žalovaného a z jím předložených podkladů zjevné, že přestože byly již po marném uplynutí lhůty stanovené žalobkyni k poskytnutí součinnosti, tj. ještě v průběhu září 2015, splněny podmínky pro vydání rozhodnutí o nepřiznání dávky, žalovaný od té doby neučinil ve věci po více než 2 roky žádný úkon, a byl tedy ve věci nečinný.
24. Pokud pak žalovaný poukázal v rámci své procesní obrany na to, že dne 4. 1. 2018 vydal pod čj. 10581/18/AB rozhodnutí, kterým Žádosti žalobkyně nevyhověl a dávku jí nepřiznal, nemohly jím tvrzené okolnosti s ohledem na dále popsané skutečnosti vést k závěru o nedůvodnosti podané žaloby, když žalovaný nebyl schopen doložit doklad o předání rozhodnutí k doručení žalobkyni.
25. Soud v obecné rovině podotýká, že podle ustálené rozhodovací praxe by nemohlo být žalobě na ochranu proti nečinnosti žalovaného vyhověno v případě ukončení tvrzené nečinnosti v důsledku vydání rozhodnutí žalovaného (srov. např. rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2008, čj. 1 Ans 4/2008 - 62, či ze dne 15. 3. 2010, čj. 8 Ans 1/2009 - 72, č. 2258/2011 Sb. NSS).
26. Soud připomíná, že podle § 71 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**správní řád**“), platí, že „vydáním rozhodnutí se rozumí
- a) předání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí k doručení podle § 19, popřípadě jiný úkon k jeho doručení, provádí-li je správní orgán sám; na písemnosti nebo poštovní zásilce se tato skutečnost vyznačí slovy: „Vypraveno dne:“,
 - b) ústní vyhlášení, pokud má účinky oznámení (§ 72 odst. 1),
 - c) vyvěšení veřejné vyhlášky, je-li doručováno podle § 25,
 - d) poznamenání usnesení do spisu v případě, že se pouze poznamenává do spisu, nebo

e) odeslání stejnopisu písemného vyhotovení rozhodnutí do datové schránky kontaktního místa veřejné správy k postupu podle § 19 odst. 3; na písemnosti se tato skutečnost vyznačí slovy: "Vypraveno dne:".“

27. Je třeba zdůraznit, že úspěšně lze tedy nečinnostní žalobu uplatnit jen tehdy, nebylo-li rozhodnutí, které žalobce požaduje a k jehož vydání je žalovaný správní orgán povinen, dosud vydáno. Nečinnostní žalobou se proto nelze domáhat doručení rozhodnutí, pokud již byl alespoň jeden stejnopis rozhodnutí předán k doručení některému z účastníků řízení, tedy rozhodnutí bylo dle § 71 odst. 2 správního řádu vydáno (k tomu viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 6. 2015, čj. 2 As 190/2014 - 52, č. 3289/2015 Sb. NSS, body 25 a 26, srov. rovněž rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 16. 4. 2008, čj. 1 Ans 2/2008 - 52, č. 1626/2008 Sb. NSS).
28. V nyní posuzované věci žalovaný sice poukazoval na to, že rozhodnutí o Žádosti bylo dne 4. 1. 2018 „vydáno“, avšak své tvrzení dokládal toliko předložením „kopie rozhodnutí“ bez otisku úředního razítka či podpisu oprávněné úřední osoby. Žalovaný vzdor opakovaným výzvám soudu nebyl schopen doložit stejnopis vydaného rozhodnutí ze dne 4. 1. 2018 ani žádný doklad o jeho předání k doručení žalobkyni, která byla v dané věci jediným účastníkem řízení. Sam přitom uváděl, že „rozhodnutí o nepřiznání dávky a doklad o jeho doručení se...doposud nepodařilo najít“. Žalováním předložený podklad, tj. otisk rozhodnutí datovaného dnem 4. 1. 2018, takovým dokladem o vydání rozhodnutí ve smyslu § 71 odst. 2 správního řádu není. Žalovaný soudu žádný doklad o vydání rozhodnutí dle naposledy uvedeného ustanovení správního řádu nepředložil.
29. Žalovaný tedy v řízení nedoložil, že bylo ve věci Žádosti žalobkyně vydáno rozhodnutí ve smyslu § 71 odst. 2 správního řádu, a že by tak svou nečinnost již ukončil.
30. Městský soud v Praze proto podle skutkového stavu zjištěného ke dni svého rozhodnutí (srov. ustanovení § 81 odst. 1 s. ř. s.) shledal, že žaloba je důvodná, neboť žalovaný je stále nečinný ve věci žádosti žalobkyně o dávku státní sociální podpory – příspěvek na bydlení podané dne 3. 8. 2015, když nebylo doloženo, že by bylo rozhodnutí o Žádosti vydáno ve smyslu § 71 odst. 2 správního řádu, tj. předáno k rozhodnutí žalobkyni.
31. Městský soud v Praze shledal žalobu důvodnou. Výrokem I. proto městský soud žalovanému uložil povinnost vydat ve lhůtě 10 dní rozhodnutí o žádosti identifikované v tomto výroku. Lhůtu k rozhodnutí v délce 10 dní přitom považoval za přiměřenou s ohledem na to, že žalovaný již rozhodnutí o Žádosti fakticky vypracoval, a je třeba je tedy toliko předat k doručení žalobkyni. Vydáním rozhodnutí pak žalovaný otevře žalobkyni cestu k tomu, aby (pokud se s rozhodnutím neztotožní, což lze s ohledem na obsah její žalobní argumentace předpokládat), proti němu brojila odvoláním a posléze případně rovněž správní žalobou.
32. Soud nad rámec uvedeného pro úplnost doplňuje, že nevyhověl návrhu žalobkyně na přiznání postavení „vedlejšího účastníka“ jiné fyzické osobě. Soud toliko stručně poznamenává, že v posuzovaném případě nebyly splněny podmínky pro to, aby byla žalobkyní označená osoba považována za osobu, která by mohla uplatňovat práva osoby zúčastněné na řízení podle § 34 s. ř. s.
33. Výrok o nákladech řízení o žalobě se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s., dle něž má právo na náhradu nákladů ten účastník, který byl v řízení plně úspěšný. V tomto řízení byla procesně úspěšná žalobkyně, které však žádné náklady řízení nevznikly. Žalobkyně

byla osvobozena od soudního poplatku (§ 11 odst. 1 písm. b) zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích, ve znění pozdějších předpisů) a v řízení nebyla zastoupena.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Praze dne 19. září 2019

JUDr. Ing. Viera Horčicová v.r.

předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem potvrzuje S. Š.